

Наразі характеристики ЕМ більш придатні для його внутрішньо міського використання (з обмеженою максимальною швидкістю та пробігом при порівняно гарній якості доріг), і це дає змогу знизити певні вимоги до деяких конструктивних характеристик при обранні автомобіля, який переобладнується на ЕМ.

Література

1. М. Ф. Дмитриченко, В. П. Матейчук, О. К. Гришук, М. П. Цюман. Методи системного аналізу властивостей автомобільної техніки: навчальний посібник. – К.: НТУ, 2014.
2. Горбаха М. М. Покращання показників техніко – експлуатаційних властивостей автомобілів при їх переобладнанні ... дисертація. – К.: НТУ, 2006. – 41-42 с.
3. Техничко-економическое обоснование внедрения электромобилей в г. Москва. – М.: ГНЦ НАМИ, 1997.
4. Історія створення автомобіля [Електронний ресурс] / Автонови-ни України : [сайт]. – Режим доступу:

http://autonews-ua.info/news/istoriya_stvorenniya_avtomob.html
5. Історія про те, як «зелені» автівки потихеньку захоплюють світ Електронний ресурс] / Автомобілі з електричним серцем: [сайт]. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/longrids/electric-cars/>.

References

1. M. F. Dmitrichenko, V. P. Mateychuk, O. K. Gryshchuk (2014). Metodisistemnogoanalizu [Methods of a systematic analysis of the power of automotive technology]. Kyiv, Transport.
2. Horbakra M. M. (2006). Improvement of technical indicators-vehicles of vehicles in vehicles [Pokrashenya pokaznikov tekhniko-ekspluatatsiynih vlastivostey avtomobiliv pri pereobladnani]. Kyiv, 41–42.
3. SSC NAMI. (1997). Feasibility study for the introduction of electric vehicles in Moscow [Tekhniko-ekonomicheskoe obosnovanie vnedrenia electromobiley v Moskve]. Moscow.
4. Autonovyny Ukrainy. (2010). The history of the car [Istoria stvorenya avtomobilya] / Retrieved from http://autonews-ua.info/news/istoriya_stvorenniya_avtomob.html
5. Cars with electric heart (2019). [Automobili z elektrichnum dvigynom]. Retrieved from <https://www.unian.ua/longrids/electric-cars/>.

УДК 621.43.019(035)

© В. В. Мерзживський, старший науковий співробітник,
e-mail: vmerzhiievskiy@insat.org.ua,
ORCID: 0000-0003-4247-0687;
© Ю. О. Пономарьова, перекладач I категорії,
e-mail: ybosenko@insat.org.ua,
ORCID: 0000-0001-9846-4134 (ДП «ДержавтотрансНДІпроект»)

DOI: 10.33868/0365-8392-2019-4-260-35-36

© Valentyn Merzhyievskiy, Senior Research Officer,
e-mail: vmerzhiievskiy@insat.org.ua,
ORCID: 0000-0003-4247-0687;
© Yuliya Ponomarova, Ist Category Translator,
e-mail: ybosenko@insat.org.ua, ORCID: 0000-0001-9846-4134
(the State Enterprise «State Road Transport Research Institute»)

АВТОПОЇЗД, АВТОСПОЛУКА

AUTOMOTIVE INDUSTRY DICTIONARY: ROAD TRAIN, ARTICULATED VEHICLE

In order to improve the national terminology in the industry and simultaneously to coordinate it with international terms, we propose to the Ukrainian motor transport community to take part in compilation of specialized translation dictionary. The magazine «Avtoshlyakhovyk Ukrayiny», as indicated in the No 1 (253) 2018, have opened a new section, «Automotive Industry Dictionary», intended to publish our draft definitions of the most controversial terms in Ukrainian, with comments on their formation and scope and corresponding terms in other languages. Please, send your remarks and ideas by email indicating «Automotive Industry Dictionary» in the subject line to: ikopanytsya@insat.org.ua.

Окрім одиночних транспортних засобів дорогами пересуваються різноманітні їх комбінації, які так само різноманітно називають у літературі та законодавстві: «автопоїзд», «[транспортний] состав [транспортних засобів]» [1], «склад транспортних засобів» [2], «зчеп транспортних засобів» [3], «комбінація транспортних засобів» [4], «сполука транспортних засобів» [5] тощо. Розглянемо найбільш поширені терміни.

Найчастіше вживають термін «автопоїзд». За визначення [1] «Автопоїзд (транспортний состав) – механічний транспортний засіб, що з'єднаний з одним або кількома причепами за допомогою зчепного пристрою». Термін виглядає

відносно недавнім запозиченням із російської, проте слово «поїзд» зафіксовано, наприклад, ще в кінці 19 ст. у [6] на позначення залізничного потягу, а також (весільної) процесії. Корінь -їзд- характерний для слов'янських мов не тільки східнослов'янської гілки (пор. польськ. jazda «їзда», роjazd «поїзд», болг. язда, чеськ. jizda). А от «состав» – запозичення з російської мови. [7] «Термін “комбінація транспортних засобів” означає з'єднані транспортні засоби, які переміщуються дорогами як одне ціле.»[4] «...[С]полука КТЗ – зчеплені транспортні засоби, які беруть участь у дорожньому русі, як єдине ціле» [5].

За складом з'єднаних транспортних засобів можна виділити такі типи автопоїздів: з напівприцепом, з причепом (-ами), напостійно з'єднані частини автобуса, тролейбуса («гармошкою»).

Відповідно до [8] для збирання статистичних даних запропоновано розрізняти «articulated vehicle» – тягач, з'єднаний з напівприцепом, і «road train» – дорожній транспортний засіб для перевезення вантажів, з'єднаний з причепом або з «articulated vehicle», до якого додатково приєднано причіп.

Виходячи з наведеного вище, пропонуємо такі визначення:

Автопоїзд – транспортний засіб, з'єднаний з напівприцепом та/або причепом за допомогою зчпного пристрою.	en fr ru	road train train routier автопоезд (комбінація транспортних средств)
Комбінація транспортних засобів – див. Автопоїзд	en fr ru	combination vehicle ensemble de véhicules комбінація транспортних средств
Сполука транспортних засобів – комбінація напостійно з'єднаних транспортних засобів.	en fr ru	articulated vehicle véhicule articulé сочлененное транспортное средство

Відповідно до визначень вище автопоїзд запропоновано вживати як більш широке поняття, комбінацію транспортних засобів – як повний синонім терміну «автопоїзд», а сполуку – на позначення одного з типів комбінації.

Література

1. Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1306-2001-p>
2. Інструкція про порядок митного оформлення книжки МДП на товари та інші предмети, що перевозяться між митницями з дотриманням процедури МДП, затверджена наказом Державного митного комітету України від 06.03.1995 № 83, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.03.1995 за № 82/618 (втратила чинність). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-95>
3. Порядок реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року, затверджений Наказом Міністерства фінансів

України від 20.11.2017 № 953, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12.12.2017 за № 1496/31364. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1496-17/ed20171120/sp:max25#n39>

4. Європейська угода щодо роботи екіпажів транспортних засобів, які виконують міжнародні автомобільні перевезення (ЄУТР). – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_016

5. Правила експлуатації колісних транспортних засобів, затверджені наказом Міністерства інфраструктури України від 26.07.2013 № 550, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.08.2013 за № 1453/23985. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1453-13>

6. Словарь російсько-український / Уклад., упоряд.: М. Уманець, А. Спілка. – Т. 3: П–С. – Львів: НТШ, 1896. – 294 с. – Режим доступу: <http://resource.history.org.ua/item/0014587>

7. Етимологічний словник української мови: В 7 т. / Ред. кол. О. С. Мельничук та ін. – Режим доступу: <http://resource.history.org.ua/item/0009523>

8. Regulation (EU) No 70/2012 of the European Parliament and of the Council of 18 January 2012 on statistical returns in respect of the carriage of goods by road (recast) (Парламент ЄС № 70/2012 Європейського парламенту та Ради ЄС від 18 січня 2012 року про збір статистичних даних стосовно перевезення вантажів дорогами (перегляд)). – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02012R0070-20130701>

References

1. Pravyla dorozhn'oho rukhu [Traffic Rules], adopted by Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine from 10 October 2001 No 1306. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1306-2001-p>
2. Instruktziya pro porjadok mytnoho oformlennya knyzhky MDP na tovary ta inshi predmety, shcho perevozyat'sya mizh mytnytsyamy z dotrymannyam protsedury MDP [Instructions on the procedure for customs clearance of the TIR Carnet for goods and other items carried between customs in accordance with the TIR procedure], adopted by Order of the State Customs Committee of Ukraine from 06.03.1995 No. 83, registered at Ministry of Justice on 23.03.1995 under No 82/618 (expired). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-95>.
3. Poryadok realizatsiyi polozhen' Mytnoyi konventsiyi pro mizhnarodne perevezennya vantazhiv iz zastosuvannjam knyzhky MDP (Konventsiyi MDP) 1975 roku [Procedure for implementing the provisions of the Customs Convention on the International Transport of Goods under Cover of TIR Carnets (TIR Convention) 1975], adopted by Order of the Ministry of Finance of Ukraine from 26.07.2013 № 550, registered at Ministry of Justice on 12.12.2017 under No 1496/31364. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1496-17/ed20171120/sp:max25#n39>
4. European Agreement concerning the Work of Crews of Vehicles Engaged in International Road Transport (AETR). Retrieved from <http://www.unece.org/trans/main/sc1/sc1aetr.html>
5. Pravyla ekspluatatsiyi kolisnykh transportnykh zasobiv [Rules for operation of wheeled vehicles], adopted by Order of the Ministry of Infrastructure of Ukraine from 20.11.2017 № 953, registered at Ministry of Justice on 12.12.2017 under No 1453/23985. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1453-13>
6. Ed. M., Umantets' and O., Spilka. (1896). Slovar' rosyys'ko-ukrayyns'kyy [Russian-Ukrainian Dictionary]. Lviv, NTSh, 294. Retrieved from <http://resource.history.org.ua/item/0014587>
7. Ed. O. S., Mel'nychuk. (2012). Etymolohichnyy slovnyk ukrayyns'k'oyi movy [Etymological dictionary of the Ukrainian language]: in 7 volumes. Retrieved from <http://resource.history.org.ua/item/0009523>.
8. EC. (2012). Regulation (EU) No 70/2012 of the European Parliament and of the Council of 18 January 2012 on statistical returns in respect of the carriage of goods by road (recast). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02012R0070-20130701>